

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Херсонського
державного університету
«04» лютого 2026 № 64-Д

ПОЛОЖЕННЯ про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» (далі – підготовче відділення) Херсонського державного університету є формою організації освітньої діяльності закладу вищої освіти, що запроваджується з метою реалізації експериментального проекту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти».

1.2. Підготовче відділення створюється, функціонує та припиняє діяльність відповідно до вимог законодавства України, рішень вченої ради закладу вищої освіти та цього Положення і не є юридичною особою.

1.3. У своїй діяльності підготовче відділення керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, зокрема постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 року № 1628, Статутом Херсонського державного університету, рішеннями вченої ради, внутрішніми нормативними документами університету та цим Положенням.

1.4. Метою діяльності підготовчого відділення є:

- подолання освітніх втрат громадян України, зумовлених тимчасовою окупацією територій України, активними бойовими діями, вимушеним переміщенням, перериванням або ускладненням доступу до освіти;
- підвищення рівня загальноосвітньої та предметної підготовки слухачів до вступу до закладів вищої освіти;
- створення умов для рівного доступу до вищої освіти та успішної освітньої інтеграції слухачів.

1.5. Основними завданнями підготовчого відділення є:

- організація та забезпечення освітнього процесу відповідно до освітніх програм підготовчого відділення;
- підготовка слухачів з обов'язкових навчальних предметів та навчальних предметів за вибором;
- забезпечення українознавчого компонента, психологічної підтримки та професійної орієнтації слухачів;

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

- упровадження сучасних методів, форм і технологій навчання;
- створення безпечного, інклюзивного та доброчесного освітнього середовища;
- забезпечення контролю якості освітнього процесу та результатів навчання.

1.6. Учасниками освітнього процесу підготовчого відділення є:

- слухачі підготовчого відділення;
- науково-педагогічні працівники Херсонського державного університету (далі – Університет);
- інші працівники Університету, залучені до організації та забезпечення діяльності підготовчого відділення.

1.7. Освітній процес у підготовчому відділенні здійснюється державною мовою за денною та дистанційною формами навчання відповідно до законодавства України, цього Положення та освітніх програм.

1.8. Це Положення є обов'язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу підготовчого відділення; контроль за його дотриманням здійснюється ректором Університету або уповноваженою ним посадовою особою.

II. СТРУКТУРА ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

2.1. Підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» функціонує як цілісна організаційна одиниця Університету та реалізує експериментальний проєкт відповідно до вимог законодавства України та цього Положення.

2.2. Структура підготовчого відділення формується з урахуванням потреб експериментального проєкту, кількості слухачів, форм навчання та освітніх програм і включає:

2.2.1. Навчальні групи слухачів підготовчого відділення формуються відповідно до:

- вибраної форми навчання (денна або дистанційна);
- освітньої програми;
- навчальних предметів.

2.2.2. Організаційно-методичний супровід освітнього процесу, забезпечують структурні підрозділи Університету відповідно до розподілу повноважень.

2.3. Освітній процес у межах підготовчого відділення може здійснюватися:

- на матеріально-технічній базі Університету;
- з використанням інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання;

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

- в інших формах, що не суперечать вимогам експериментального проєкту та законодавству України.

2.4. У разі необхідності Університет може визначати відповідальних осіб або координаторів Підготовчого відділення для організації освітнього процесу, обліку слухачів та взаємодії з приймальною комісією.

2.5. Створення інших структурних елементів, не передбачених цим Положенням та Порядком реалізації експериментального проєкту, не допускається.

ІІІ. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

3.1. Підготовче відділення здійснює освітню діяльність у межах реалізації експериментального проєкту з підготовки громадян України до вступних випробувань та конкурсного відбору на навчання для здобуття вищої освіти.

3.2. Основним напрямом діяльності підготовчого відділення є організація та забезпечення освітнього процесу відповідно до освітніх програм підготовчого відділення, затверджених у встановленому порядку.

3.3. Підготовче відділення забезпечує підготовку слухачів з обов'язкових навчальних предметів та навчальних предметів за вибором в обсягах, визначених вимогами експериментального проєкту.

3.4. У межах експериментального проєкту підготовче відділення забезпечує реалізацію:

- українознавчого компонента;
- заходів з психологічної підтримки слухачів;
- заходів з професійної орієнтації відповідно до потреб слухачів.

3.5. Підготовче відділення здійснює консультування громадян України з питань умов участі в експериментальному проєкті, порядку зарахування, організації навчання та завершення підготовки.

3.6. Підготовче відділення взаємодіє з приймальною комісією Університету, а також з іншими структурними підрозділами Університету з питань організації освітнього процесу та обліку слухачів.

3.7. Підготовче відділення забезпечує дотримання вимог законодавства України, цього Положення та внутрішніх нормативних документів Університету під час організації та здійснення освітнього процесу.

3.8. Підготовче відділення здійснює контроль за виконанням слухачами навчальних планів, дотриманням ними правил внутрішнього розпорядку та принципів академічної доброчесності.

3.9. Для забезпечення якості освітнього процесу підготовче відділення залучає до проведення навчальних занять науково-педагогічних працівників Університету, а також інших фахівців відповідно до законодавства України.

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

3.10. Підготовче відділення сприяє створенню позитивного освітнього середовища та забезпечує інформування слухачів щодо організації освітнього процесу в межах експериментального проекту.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

4.1. Метою організації освітнього процесу в підготовчому відділенні є забезпечення якісної підготовки слухачів до вступу на навчання для здобуття вищої освіти шляхом подолання освітніх втрат, формування необхідних предметних та ключових компетентностей, а також створення безпечного та мотиваційного освітнього середовища.

4.2. Освітній процес у підготовчому відділенні ґрунтується на принципах автономії Університету, академічної свободи, науковості, гуманізму, демократизму, академічної доброчесності, прозорості, публічності, наступності та безперервності освіти, а також незалежності від втручання політичних партій, громадських і релігійних організацій.

4.3. Організація освітнього процесу в підготовчому відділенні є інтелектуальною та педагогічною діяльністю, що здійснюється через систему навчальних, методичних, організаційних та контрольних заходів і спрямована на досягнення визначених результатів навчання.

4.4. Мовою освітнього процесу в підготовчому відділенні є державна мова України відповідно до законодавства.

4.5. Учасниками освітнього процесу в підготовчому відділенні є:

- слухачі підготовчого відділення;
- науково-педагогічні працівники;
- інші працівники Університету, залучені до реалізації експериментального проекту.

4.6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними документами Університету.

4.7. Початок та закінчення освітнього процесу, тривалість навчання, періоди проведення контрольних заходів визначаються графіком організації освітнього процесу, що затверджується у встановленому в Університеті порядку.

4.8. Освітній процес у підготовчому відділенні здійснюється відповідно до освітніх програм та навчальних планів, розроблених з урахуванням вимог експериментального проекту та затверджених у встановленому порядку.

4.9. Тижневе навчальне навантаження слухачів визначається навчальним планом і залежить від обсягу освітньої програми та форми навчання.

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

4.10. Освітній процес у підготовчому відділенні може здійснюватися за такими формами навчання:

- денною;
- дистанційною.

Інші форми навчання можуть застосовуватися виключно в межах, дозволених законодавством та Порядком реалізації експериментального проєкту.

4.11. Основними формами організації освітнього процесу є:

- навчальні заняття;
- самостійна робота слухачів;
- індивідуальні заняття;
- консультації;
- контрольні заходи.

4.12. У разі запровадження карантинних обмежень, виникнення надзвичайних або безпекових ситуацій освітній процес може організовуватися з використанням технологій дистанційного навчання.

4.13. Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється відповідно до критеріїв, визначених освітніми програмами підготовчого відділення, з дотриманням принципів об'єктивності, прозорості та академічної доброчесності.

4.14. Контроль результатів навчання включає поточний та підсумковий контроль, що проводиться у формах, визначених освітніми програмами та навчальними планами.

4.15. Організація освітнього процесу в підготовчому відділенні передбачає ведення академічної документації, зокрема:

- обліку слухачів;
- обліку навчальних занять;
- результатів навчання та контрольних заходів.

4.16. Зарахування та припинення статусу слухача підготовчого відділення здійснюється відповідно до вимог експериментального проєкту, законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

4.17. Підставами для припинення статусу слухача підготовчого відділення є:

- завершення навчання;
- власне бажання;
- невиконання вимог освітньої програми;
- порушення правил внутрішнього розпорядку;
- інші підстави, передбачені законодавством України.

4.18. За результатами завершення навчання слухачам може видаватися документ, форма та порядок надання якого визначаються Університетом відповідно до вимог експериментального проєкту.

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

V. КЕРІВНИЦТВО ПІДГОТОВЧИМ ВІДДІЛЕННЯМ

5.1. Безпосереднє керівництво діяльністю підготовчого відділення здійснює керівник підготовчого відділення (далі – Керівник), який діє відповідно до законодавства України, Статуту Університету, цього Положення та несе персональну відповідальність за результати діяльності підготовчого відділення.

5.2. Керівник підготовчого відділення призначається на посаду та звільняється з посади наказом ректора Університету або особи, яка виконує його обов'язки, у порядку, визначеному законодавством України.

5.3. Керівник підготовчого відділення здійснює свої повноваження на постійній основі та в межах компетенції:

5.3.1. Організовує та координує адміністративну й освітню діяльність підготовчого відділення, забезпечує реалізацію експериментального проєкту відповідно до встановлених вимог.

5.3.2. Забезпечує взаємодію підготовчого відділення з приймальною комісією, навчальними, методичними та іншими структурними підрозділами Університету з питань організації освітнього процесу та обліку слухачів.

5.3.3. Організовує та контролює процес зарахування слухачів до підготовчого відділення відповідно до вимог експериментального проєкту та внутрішніх нормативних документів Університету.

5.3.4. Забезпечує контроль за дотриманням навчальних планів, графіків освітнього процесу, якістю надання освітніх послуг та результатами навчання слухачів.

5.3.5. Організовує проведення робочих нарад, зборів слухачів та інших організаційних заходів з питань діяльності підготовчого відділення.

5.3.6. Забезпечує ведення діловодства та облікової документації підготовчого відділення відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх документів Університету.

5.3.7. Контролює дотримання слухачами та працівниками підготовчого відділення правил внутрішнього розпорядку, вимог академічної доброчесності, норм охорони праці та безпеки життєдіяльності.

5.3.8. Забезпечує належний санітарно-технічний стан приміщень, у яких здійснюється освітній процес, та сприяє розвитку матеріально-технічної бази підготовчого відділення.

5.3.9. У межах своєї компетенції видає розпорядження з питань діяльності підготовчого відділення, обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

5.3.10. Подає ректору Університету пропозиції щодо заохочення або притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників, залучених до діяльності підготовчого відділення.

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

5.3.11. Забезпечує інформування учасників освітнього процесу щодо організації навчання, змін у графіках та інших питань, пов'язаних із реалізацією експериментального проєкту.

5.3.12. Забезпечує дотримання вимог щодо використання державної мови в освітньому процесі та діловодстві підготовчого відділення.

5.3.13. Несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання покладених на нього обов'язків, порушення законодавства України, вимог цього Положення, наказів ректора Університету та правил внутрішнього розпорядку.

5.4. Керівник підготовчого відділення має право делегувати частину своїх повноважень працівникам Університету, залученим до реалізації експериментального проєкту, у межах, визначених чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами.

5.5. Керівник підготовчого відділення працює під безпосереднім керівництвом проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

VI. СПІВРОБІТНИКИ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

6.1. Співробітниками підготовчого відділення є науково-педагогічні та інші працівники Університету, які залучаються до реалізації експериментального проєкту відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

6.2. Співробітники підготовчого відділення у межах своїх посадових обов'язків:

6.2.1. Забезпечують організацію та реалізацію освітнього процесу відповідно до освітніх програм, навчальних планів і графіків освітнього процесу.

6.2.2. Беруть участь у профорієнтаційній роботі та інформуванні громадян України щодо умов участі в експериментальному проєкті та можливостей вступу до Університету.

6.2.3. Взаємодіють з приймальною комісією та іншими структурними підрозділами Університету з питань зарахування слухачів, організації навчання та обліку результатів навчання.

6.2.4. Забезпечують методичний супровід освітнього процесу, здійснюють контроль якості навчальних занять і дотримання слухачами вимог навчальних планів.

6.2.5. Беруть участь у робочих нарадах, засіданнях та інших організаційних заходах з питань діяльності підготовчого відділення.

6.2.6. Забезпечують ведення академічної, облікової та організаційної документації Підготовчого відділення відповідно до вимог законодавства України.

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

6.2.7. Забезпечують своєчасне та достовірне внесення інформації щодо діяльності підготовчого відділення до інформаційних ресурсів Університету.

6.2.8. Забезпечують облік слухачів підготовчого відділення та надання інформації ректору Університету у межах, визначених законодавством.

6.2.9. Дотримуються вимог законодавства України, правил внутрішнього розпорядку, принципів академічної доброчесності, норм охорони праці та безпеки життєдіяльності.

6.2.10. Виконують вимоги інструкцій з охорони праці, зобов'язання, передбачені колективним договором та правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють і навчаються в Університеті.

6.2.11. Забезпечують використання державної мови в усній та писемній формі під час виконання службових обов'язків та ведення діловодства.

6.2.12. Виконують інші обов'язки, покладені на них чинним законодавством України, Статутом закладу вищої освіти, цим Положенням та посадовими інструкціями.

6.3. Співробітники підготовчого відділення несуть відповідальність за:

- неналежне виконання або невиконання посадових обов'язків;
- порушення вимог законодавства України, цього Положення та внутрішніх нормативних документів Університету;
- порушення правил внутрішнього розпорядку, норм охорони праці, трудової та виконавської дисципліни.

VII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

7.1. Фінансова діяльність підготовчого відділення у межах реалізації експериментального курсу здійснюється відповідно до чинного законодавства України, Статуту Університету, цього Положення та Порядку реалізації експериментального проєкту, на засадах цільового використання коштів і фінансової прозорості.

7.2. Фінансування діяльності здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету, отриманих у межах реалізації експериментального проєкту відповідно до договорів, укладених між Міністерством освіти і науки України та Університетом;
- коштів фізичних та/або юридичних осіб за надання освітніх послуг;
- інших джерел, не заборонених законодавством України.

7.3. Слухачі експериментального курсу, які навчаються за денною формою та належать до пільгових категорій, визначених Порядком реалізації експериментального проєкту, мають право на отримання державного гранта на навчання, компенсації витрат на проживання в гуртожитку та інших видів державної підтримки відповідно до чинного законодавства.

7.4. Кошти державного бюджету, зокрема державні гранти на навчання слухачів експериментального курсу, зараховуються на рахунки спеціального

МОН України ХДУ	Положення про підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» Херсонського державного університету	Версія 01
-----------------------	---	--------------

фонду Університету та використовуються відповідно до умов договорів з Міністерством освіти і науки України та вимог бюджетного законодавства.

7.5. Плата за навчання слухачів, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб, вноситься на розрахунковий рахунок Університету на підставі укладеного договору (контракту) про надання освітніх послуг.

7.6. У разі вибуття слухача експериментального курсу після початку занять без поважних причин кошти, сплачені за навчання за рахунок фізичних та/або юридичних осіб, не повертаються.

Питання повернення коштів у разі наявності поважних причин або в інших виняткових випадках вирішується ректором Університету або особою, яка виконує його обов'язки, у кожному конкретному випадку.

7.7. Оплата праці працівників підготовчого відділення, а також встановлення доплат, надбавок і премій здійснюється відповідно до чинного законодавства України, умов Колективного договору Університету та в межах наявного фонду оплати праці, з урахуванням коштів, отриманих у межах реалізації експериментального проекту.

VIII. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

8.1. Реорганізація або ліквідація підготовчого відділення, у тому числі в частині завершення або припинення реалізації експериментального курсу, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, Статуту Університету та рішень вченої ради Університету.

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

Відповідальна секретарка
приймальної комісії

Наталія ВОРОПАЙ

ПОГОДЖЕНО

Уповноважений з
антикорупційної діяльності

Олексій САКОВНИЧ